

Lectura după imagini la elevii din ciclul primar

Prof. inv. primar Drăgîlă Ozana
Școala Gimnazială "Marius Șandru" Reșița

Lectura pe bază de imagini este o activitate de comunicare specifică clasei pregătitoare și clasei I. Această activitate are două componente de bază:

- observarea directă a imaginilor
 - dezvoltarea capacităților de receptare și de exprimare a mesajelor.
- Prima componentă a activității se realizează prin perceperea organizată și dirijată de către învățător a imaginilor pe baza analizei, sintezei și a generalizării datelor din imagine. Perceperea se realizează prin metoda conversației, pornind de la elementele cunoscute de copii, de la experiența cognitivă. Componenta verbală a activității se realizează concomitent cu perceperea imaginilor: elevii trebuie să analizeze imaginile, să le descrie, să le interpreteze și să le compare, folosind un limbaj propriu. Materialul intuitiv are un conținut variat și duce la dezvoltarea gândirii copiilor.

Activitatea de lectură după imagini are următoarele sarcini:

- dezvoltarea capacităților intelectuale;
- dezvoltarea proceselor psihice;
- exersarea și îmbunătățirea deprinderilor de exprimare corectă și fluentă;
- dezvoltarea unor trăiri afective, morale și estetice.

Metodica lecturii pe bază de imagini este determinată de particularitățile de vârstă ale copiilor, printre care trebuie să amintim:

- atenție de scurtă durată;
- percepție nesistematică, izolată a unor elemente ne semnificative, incapacitatea de a recepta esențialul; de aceea este nevoia de activitatea de dirijare a învățătoarei;
- experiența de viață redusă.

Materialul intuitiv trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

a.Sub aspect tematic:

- să corespundă programei, fiind accesibil și interesant;
- să asigure realizarea obiectivelor cognitive și afective;
- să îndeplinească cerințe didactice: claritate, vizibilitate, accesibilitate, atractivitate;
- să aibă valoare estetică.

b.Din perspectiva scopului didactic:

- să asigure unele reprezentări corecte;
- să contribuie la exersarea capacității de comunicare orală prin prezentarea unor acțiuni, prin prezentarea unor relații între personaje.
- să aibă dimensiuni corespunzătoare pentru a permite analiza și compararea elementelor componente, să permită perceperea fără dificultate a imaginii.

- La lectura pe bază de imagini nu trebuie folosite multe imagini pentru a nu dispersa atenția copiilor. Ilustrațiile trebuie să fie studiate în prealabil de către învățător pentru a alcătui un plan de întrebări și planul de idei la care vrea să se ajungă. Planul de întrebări trebuie să dirijeze atenția copiilor spre perceperea elementelor semnificative. Întrebările trebuie formulate în așa fel încât să conducă la concluzii parțiale și finale. Ele trebuie să creeze situații-problemă, să aibă funcții cognitive și educativ-formative și trebuie să fie: clare, precise, accesibile, să nu sugereze prin „da” sau „nu”.

Răspunsurile copiilor trebuie să fie de asemenea : clare, precise, corecte, concise, să fie o formulare conștientă bazată pe înțelegerea aspectelor principale ale ilustrației.

Structura activității pe bază de imagini

- Și această activitate presupune:
 1. Organizarea activității
 - -pregătirea sălii: aerisire, așezarea mobilierului ca ilustrațiile să fie vizibile pentru fiecare elev;
 - -pregătirea și așezarea materialului intuitiv în mod corespunzător;
 - -așezarea elevilor în mod optim.
 2. Desfășurarea activității conține următoarele secvențe:
 - a. Introducerea în activitate - prin anunțarea temei, prezentarea imaginilor și pregătirea pentru perceperea acestora. În această secvență se pot folosi mai multe procedee pentru captarea și menținerea atenției copiilor. Este recomandabil să se folosească elemente-surpriză ca: imagini aflate pe stativ/ tablă acoperite sau întoarse, dezvăluindu-se la momentul potrivit. Se poate iniția o convorbire, se pot utiliza poezii sau ghicitori.
 - b. Perceperea / intuirea ilustrațiilor - prin analiza, descrierea, compararea și interpretarea acestora, prin convorbirea dintre educatoare și copii și prin prezentarea concluziilor parțiale la care se ajunge. După acest prim contact cu imaginea, învățătoarea dirijează perceperea tabloului către planul central, apoi către planul secundar. În perceperea fiecărui plan, copiii trebuie să identifice componentele, să le denumească, să enumere, să relateze acțiuni, să descopere relații, cauze și efecte, să evalueze până se ajunge la concluzia finală.
 - c. Finalizarea conținutului principal al imaginilor și sinteza finală
Cea mai frecventă și mai plăcută formă de concluzionare este povestirea prin care se relevă semnificația ansamblului. După sinteza finală se poate cere copiilor să dea un titlu semnificativ pentru fiecare ilustrație.
 3. Încheierea activității - constă în integrarea noilor cunoștințe în sistemul celor asimilate anterior și asigurarea retenției.